

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/10/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1210210572
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2012:1210210572.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: Z. P., bytom X. V.. Č.. X/XXX, S., zast. advokátom Tonim Khurim, Pribišova ul. č. 31, Bratislava, proti žalovanej: Z. L. Š., bytom E. V.. Č.. X, C., zast. advokátskou kanceláriou Roštár - Slovák, spol. s r. o., Révová ul. č. 7, Bratislava, o 29 874,52 eur s prísl., na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 21. septembra 2011 č. k. 51C/88/2010-99, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa sa **zrušuje** a vec sa mu **vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 29 874,52 eur so 6,5 % úrokami z omeškania zo sumy 9 958,17 eur od 30. 11. 2008 do zaplatenia, s 11,25 % úrokami z omeškania zo sumy 9 958,17 eur od 30. 6. 2009 do zaplatenia, s 9,75 % úrokami z omeškania zo sumy 9 958,17 eur od 30. 11. 2009 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi k rukám jeho právneho zástupcu trovy konania 3 374,95 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že manželstvo žalovanej a P. Š. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 2. 7. 2007 č. k. 18C 91/07, ktorý nadobudol právoplatnosť 23. 7. 2007. Dňa 9. 9. 2008 uzavrela žalovaná s P. Š. dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM). V nej bolo dojednané, že všetky nehnuteľnosti nadobudnuté za trvania manželstva prípadnú do výlučného vlastníctva žalovanej, ktorá na seba prebrala záväzok splatiť Slovenskej sporiteľni, a. s. úver vo výške 2 780 965 Sk. Ďalej bolo v dohode dojednané, že na vyrovnanie podielov zaplatí žalovaná P. Š. sumu 1 700 000 Sk (56 429,66 eur) v piatich splátkach a to 30. 11. 2008, 20. 6. 2009 a 30. 11. 2009 po 300 000 Sk a 30. 6. 2010 a 30. 11. 2010 po 400 000 Sk. Dňa 15. 1. 2010 uzavrel P. Š. so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorou žalobcovi postúpil za odplatu vo výške 750 000 Kč pohľadávku voči žalovanej na finančné vyrovnanie podielov vyplývajúcu z dohody o vyporiadaní BSM. Žalovaná doposiaľ P. Š. nezaplatila 900 000 Sk (29 874,52 eur). Dňa 22. 9. 2009 uzavrela žalovaná s P. Š. dohodu označenú ako „Príloha k dohode o BSM z 9. 9. 2008.“ Jej obsahom bola ich dohoda vysporiadať všetky záväzky vyplývajúce z dohody o vyporiadaní BSM „na nulu“ k 22. 9. 2009“. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba je dôvodná. Keďže žalovaná nespĺnila svoj záväzok zaplatiť P. Š. 900 000 Sk (29 874,52 eur) z titulu vyrovnania podielov z BSM a táto pohľadávka bola platne postúpená žalobcovi, súd prvého stupňa žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi uvedenú sumu 29 874,52 eur. Pokiaľ ide o dokument „Príloha k dohode o BSM“ z 22. 9. 2009, súd prvého stupňa zaujal stanovisko, že ide o absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 37 Obč. zák. z dôvodu jeho neurčitosti a nezrozumiteľnosti. Okrem toho, obsah tejto listiny následne žalovaná so značným časovým odstupom upravila tak, že do ľavého horného rohu písala text „Príloha k dohode o BSM z 9. 9. 2008“. Túto listinu nemožno považovať ani za nováciu v zmysle § 516 Obč. zák. a ani za dohodu o urovaní podľa § 585 Obč. zák. Neobstojí

námietka žalovanej, že zmluva o postúpení pohľadávky z 15.1. 2010 je v rozpore s dobrými mravmi. Sama žalovaná nešpecifikovala, v čom takýto rozpor spočíva. Za rozpor s dobrými mravmi nemožno považovať tú skutočnosť, že žalobca nezaplatil P. Š. odplatu za postúpenie pohľadávky. Okrem toho, bývalý manžel žalobkyne P. Š. vypovedal, že peniaze za postúpenie pohľadávky od žalobcu obdržal. Súd prvého stupňa považoval za nedôvodnú aj kompenzačnú námietku žalovanej, ktorou uplatnila na započítanie sumu 50 000 Sk z titulu zmluvy o pôžičke, ktorú dňa 25. 10. 2007 uzavrela s P. Š.. V bode 3.5 dohody o vyporiadaní BSM bola celková výška sumy, ktorú mala žalovaná zaplatiť z titulu vyrovnania podielov, znížená z 1 900 000 Sk na 1 700 000 Sk z dôvodu, že rozdiel, teda suma 200 000 Sk, bola P.B. Š. zaplatená pred podpisom uvedenej dohody. Práve v tejto sume 200 000 Sk môže byť započítaná suma 50 000 Sk z titulu pôžičky. O povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 517 ods. 1, 2 Obč. zák. a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. Vytkla súdu prvého stupňa, že nevykonala ňou navrhovaný dôkaz a to znalecký posudok na posúdenie spôsobilosti svedka P. Š. na právne úkony v čase podpisu zmluvy o postúpení pohľadávky z 15. 1. 2010. Práve v tom čase bol totiž tento svedok hospitalizovaný na psychiatrii. Žalobca pritom musel poznať jeho nestabilný zdravotný stav, keďže P. Š. bol v tom čase jeho zamestnancom. Súd prvého stupňa ďalej podľa žalovanej nesprávne vyhodnotil Prílohu k dohode o vyporiadaní BSM z 22. 9. 2009. Význam tohto právneho úkonu bol a je medzi jeho účastníkmi jasný a zrozumiteľný. Výpoveď P. Š., že si myslel, že podpisuje niečo iné, je účelová. Ide teda o platný právny úkon. Na jeho základe došlo k novácii pôvodného záväzku žalovanej zaplatiť P. Š. 1 700 000 Sk z titulu vyrovnania podielov tak, že tento jej záväzok zanikol. Svedkom tohto právneho úkonu bol Z. Š. - syn žalovanej a P. Š.. K zmluve o pôžičke z 25. 10. 2007 žalovaná uviedla, že súd prvého stupňa bez akéhokoľvek dôkazu iba na základe mylnej domnienky skonštatoval, že v sume 200 000 Sk vyplatenej P. Š. pred uzavretím dohody o vyporiadaní BSM môže byť započítaná dlžná suma z pôžičky. Žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca vrátil žalovanej pôžičku 50 000 Sk.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je vecne správny.

Pre rozhodnutie predmetnej veci je rozhodujúcou otázkou posúdenie platnosti Prílohy k dohode o vyporiadaní BSM z 22. 9. 2009 (č. l. 67). Odvolací súd poukazuje na to, že každý právny úkon treba vykladať nielen podľa jeho jazykového vyjadrenia, ale najmä podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom (§ 35 ods. 2 Obč. zák.). Pri posudzovaní právneho úkonu - Prílohy k dohode o vyporiadaní BSM

z 22. 9. 2009 treba preto v prvom rade bez ohľadu na právnu kvalifikáciu tohto právneho úkonu vziať zreteľ na skutočnú vôľu jeho účastníkov, teda žalovanej a jej bývalého manžela P. Š.. Z formulácie „ vypsoriadanie záväzkov vyplývajúcich z dohody o vyporiadaní BSM na nulu k 22. 9. 2009“ možno podľa názoru odvolacieho súdu vyvodiť, že úmyslom a vôľou žalovanej a jej bývalého manžela bolo zrušiť záväzok žalovanej zaplatiť žalobcovi 1 700 000 Sk z titulu vyrovnania podielov. Záver súdu prvého stupňa o neurčitosti a nezrozumiteľnosti tohto právneho úkonu je predčasný. Je samozrejmé, že na platnosť tohto právneho úkonu nemôže mať žiadny vplyv tá okolnosť, že P. Š. si možno neprečítal, čo podpisuje. Okrem toho, svedok Z. Š., ktorý bol prítomný pri podpise Prílohy k dohode o vyporiadaní BSM, na pojednávaní dňa 21. 9. 2011 vypovedal, že P. Š. jednoznačne vedel, čo podpisuje. Samotná tá skutočnosť, že žalovaná následne na listinu obsahujúcu predmetný právny úkon dopísala jeho označenie („Príloha k dohode o BSM z 9.9. 2008“) nemôže spôsobiť jeho neplatnosť, pretože nedošlo k pozmeneniu samotného obsahu tejto listiny.

Pokiaľ ide o právne posúdenie Prílohy k dohode o BSM“ z 22. 9. 2009, odvolací súd je zhodne so súdom prvého stupňa toho názoru, že sa nejedná o tzv. kumulatívnu nováciu v zmysle § 516 Obč. zák. a ani o tzv. privatívnu nováciu v zmysle § 570 Obč. zák. a napokon ani o narovnanie v zmysle § 585 Obč. zák. Podľa obsahu tohto právneho úkonu by však mohlo ísť o vzdanie sa práva v zmysle § 574 ods. 1 Obč. zák., prípadne o tzv. dissolúciu v zmysle § 572 ods. 2 Obč. zák., alebo o nepomenovanú zmluvu podľa § 51 Obč. zák.

Žalovaná v priebehu konania uplatnila na započítanie svoju pohľadávku voči právnenému predchodcovi žalobcu P. Š. zo zmluvy o pôžičke vo výške 50 000 Sk. Z procesného hľadiska ide o obranu proti žalobe

(§ 98 druhá veta O.s.p.). Je dôvodná námietka žalovanej, že záver súdu prvého stupňa o tom, že dlh z pôžičky 50 000 Sk je zahrnutý v sume 200 000 Sk, o ktorú došlo k zníženiu dlhu žalovanej voči P. Š., nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a ide zatiaľ iba o ničím nepodloženú domnienku.

Súd prvého stupňa na str. 7 v druhom odseku odôvodnenia napadnutého rozsudku vysvetlil, prečo nepovažoval za potrebné nariadiť znalecké dokazovanie na zistenie, či P. Š. v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky netrpel takou duševnou poruchou, ktorá by ho robila na tento právny úkon neschopným (§ 38 ods. 2 Obč. zák.). So závermi súdu prvého stupňa v tomto ohľade sa odvolací súd nestotožňuje. Nie je totiž rozhodujúce, ako P. Š. pôsobil pri výsluchu na súde prvého stupňa, či bol orientovaný a či chápal otázky, ktoré mu boli kladené. Z hľadiska platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky z 15. 1. 2010 je rozhodujúce, či v čase uzavretia tejto zmluvy, teda 15. 1. 2010, trpel takou duševnou poruchou, ktorá ho robila na tento právny úkon neschopným. To by malo za následok neplatnosť tohto právneho úkonu v zmysle § 38 ods. 2 Obč. zák. a žalobcovi by v takom prípade v spore chýbala aktívna vecná legitímácia.

Z uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok nie je vecne správny. Preto ho odvolací súd zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a podľa ods. 2 tohto ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ňom bude treba zistiť všetky okolnosti, ktoré viedli žalovanú a P. Š. k uzavretiu Prílohy k dohode o vypořádání BSM, a opätovne posúdiť platnosť tohto právneho úkonu. Najmä bude treba zistiť, čo viedlo P. Š. k tomu, že sa vzdal práva na vyplatenie žalovanej sumy z titulu vyrovnania podielov a akú protihodnotu mu za to žalovaná poskytla. Ak súd prvého stupňa zaujme stanovisko, že Príloha k dohode o BSM je neplatným právnym úkonom, bude sa musieť vysporiadať s námietkou žalovanej ohľadom duševnej spôsobilosti P. Š. na uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky a s kompenzačným prejavom žalovanej.

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne o trovách prvostupňového i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.